

діяльності Кабінету міністрів України у 2015 році [1], Уряд України ще тільки збирається до кінця року розробити концепцію програми розвитку малого бізнесу до 2020 р. на базі програми Уряду «Стратегія 2020». При цьому передбачається «Забезпечення істотного поліпшення умов ведення бізнесу в Україні за тими напрямками, що враховується Світовим банком та Міжнародною фінансовою корпорацією під час складення рейтингу Doing Business, маючи за стратегічну мету входження України до провідної двадцятки країн світу за умовами ведення бізнесу» [1, п. 102], тобто оцінка ефективності державної політики розвитку малого бізнесу в Україні буде проводитися тільки за показниками методології Doing Business. Однак, ця методологія, незважаючи на її безсумнівну корисність, не є повністю адекватною для оцінки умов ведення вітчизняного бізнесу, оскільки вона не враховує такі важливі для нього фактори, як: макроекономічну стабільність, рівень хабарництва і корупції, обсяг ринку, стан фінансової системи, доступність кредитів для суб'єктів господарської діяльності, безпечність підприємницької діяльності тощо [2, с. 17].

Тому для нівелювання негативних факторів якомога швидше потрібно розробити і почати реалізовувати державну комплексну програму захисту, підтримки та розвитку малого та середнього підприємництва. За умови відсутності цілісного бачення об'єктивної ситуації, що склалася у сфері бізнесу, й комплексного підходу щодо вирішення наявних проблем ускладнюється можливість подальшого ефективного розвитку малих та середніх підприємств в Україні й гостро постає питання їх подальшого функціонування.

Література:

1. План заходів з виконання діяльності КМУ України та проекту сталого розвитку «Україна 2020» у 2015 році» /Розпорядження КМУ від 4.03.2015р. №213-р.
2. Doing Business 2015. Going Beyond Efficiency. – Washington : The WorldBank&International Bank for Reconstruction and Development, 2014. – 331 p.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

О.І. Продіус, к.е.н. доцент
Жозе Мануель Грета

Одеський національний політехнічний університет

Для інтеграції з економікою європейських та інших країн Україні необхідно максимально використовувати переваги міжнародного розподілу праці та розташування в центрі Європи, створити сприятливий клімат для залучення іноземного капіталу та зарубіжних інвестицій. Значну роль в оздоровленні економічної ситуації в країні має відігравати ефективна зовнішньоекономічна діяльність, яка включає в себе економічні відносини між окремими країнами, їх регіональними об'єднаннями, а також окремими підприємствами [1].

За сучасних умов розвитку глобалізаційних процесів, що відбуваються в економіці, намагання України посилити свою позицію як конкурентоздатного суб'єкта світових економічних відносин постає потреба в удосконаленні системи внутрішнього контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Сьогодні взаємовідносини з підприємствами інших країн стають усе більш актуальними і необхідними для нашої країни, і у зв'язку з цим виникає потреба більш посиленого і жорсткішого контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Підприємства різних форм власності можуть реалізовувати себе в зовнішньоекономічній і зовнішньоторговельній діяльності, а саме - працювати з міжнародними контрактами, з експортом і імпортом товарів з підприємств і на підприємства в різних точках світу [2].

Керівництво підприємства, що має зовнішньоекономічну діяльність, повинне продумати і реалізувати систему внутрішнього контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Саме від розуміння керівництвом важливості цього питання залежить, чи буде ця система контролю відповідати критеріям підприємства і чи буде цього вистачати для постійної, безперебійної і ефективної роботи системи. На сучасних, добре організованих підприємствах є можливість організувати відділ контролю або аудиту, який відповідатиме і контролюватиме різні функції системи внутрішнього контролю.

Під час розробки і реалізації на підприємстві системи внутрішнього контролю зовнішньоекономічної діяльності, керівництво підприємства, або відділ якій займається його розробкою, повинні враховувати, що контроль зобов'язаний містити методика і прийоми, які об'єднують в собі: планування і облік діяльності підприємства; контроль господарської діяльності усього підприємства; контроль центрів відповідальності у витратах і доходах підприємства. Система внутрішнього контролю будь-якого підприємства має орієнтацію на збільшення ефективності діяльності підприємства, також на забезпечення точного обліку фактів діяльності підприємства в реєстрах бухгалтерського обліку, і на достовірне складання фінансової звітності спільно із забезпеченням цілісності активів.

Внутрішній контроль зовнішньоекономічної діяльності має істотну можливість у визначенні і використанні як прихованих так, і відкритих резервів підприємства. Контроль потрібний для підвищення ефективності якості роботи підприємства; для зусилля режиму економії і виявлення причин і умов, які можуть привести до утворення втрат і здійснення крадіжок. У разі недоліку внутрішнього контролю зовнішньоекономічної діяльності починають з'являтися труднощі і проблеми при рішенні завдань контролю діяльності підприємства. Для якісного внутрішнього контролю зовнішньоекономічної діяльності, на підприємстві повинні зробити великий акцент на проблемі інформаційного забезпечення між відділами підприємства. Уся необхідна, достовірна і актуальна на той момент для контролю інформація, має бути у розпорядженні керівництва або відділу контролю в потрібний час з необхідною мірою точності від кожного відділу на підприємстві. Також, для організації внутрішнього контролю потрібне використання перевірених, високоефективних інформаційних систем. Такі комп'ютерні програми, засновані на автоматизованій обробці даних, допоможуть в отриманні, обробці і зберіганні абсолютно усіх видів інформації: нормативної, правової, наукової, методичної, довідкової, планової, облікової, аналітичної, контрольної. Слід враховувати що, якісні, автоматизовані, інформаційні програми повинні мати наступні характеристики: велику базу для зберігання усіх даних, що стосуються не лише фактичної діяльності, але можливих суміжних сфер діяльності підприємства; можливість акумулювати і аналізувати величезну кількість різної інформації; оперативно, точно і без перебоїв передавати необхідні дані за призначенням; забезпечувати захист від несанкціонованого доступу сторонніми особами, як на самому підприємстві так і за його межами.

Залежно від того, як здійснений збір, обробка і розподіл інформації для забезпечення процесу ухвалення рішень, буде видна результативність внутрішнього контролю, а також ефективність управління підприємства в цілому. Наявність на підприємстві сучасного, модернізованого і перевіреного на практиці інформаційного забезпечення, з використанням можливостей різних видів обліку, а саме фінансового, податкового і управлінського, допоможе в поліпшенні проведення і посилення внутрішнього контролю за зовнішньоекономічною діяльністю. Також це підвищить ефективність внутрішнього контролю, дасть підприємству можливість запобігти або мінімізувати фінансові ризики у разі порушення митного, валютного і податкового законодавства не лише України, але і країн-партнерів.

Література:

1. Малярець Л.М. Контролінг зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Л.М. Малярець, Н.В. Проскуріна. - 2014: Харків. - Видавництво: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – 227 с.
2. Проскуріна Н.В. Розроблення інформаційної підтримки контролінгу зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Н.В. Проскуріна // Економіка розвитку. – 2012.– №4 (64)–С. 78–83.